

SJEFREDAKTØR OG ADM. DIR.:
EIRIK HOFF LYSHOLMLEDELSEN:
ESPEN LØKELAND-STAI (nyhetsredaktør)
LARS WEST JOHNSEN (utviklingsredaktør)
NINA KORDAHL (kommersiell direktør)

Den enes brød...

Barnearbeid. 100 timers arbeidsuke, uten overtidsbetaling. Skammelig lave lønninger som ikke er til å leve av. Fagforeningsknusing. Arbeidsplasser som er rene dødsfeller. Dette er virkeligheten for arbeiderne som produserer billige forbruksvarer slik at vi her i Vesten kan gjøre et «godt kjøp».

Når vi ikke er villige til å betale prisen for varene vi vil ha, må noen andre gjøre det. Ikke i kroner og øre, men i form av blod, svette og et miserabelt liv. Som forbrukere har vi alle et ansvar for å være bevisste når vi handler billige varer fra lavkostland. Det skal ikke store fantasien til for å forstå at et plagg til under femtilappen, som er produsert på den andre siden av jordkloden, neppe er en lukrativ inntektskilde for arbeideren som har produsert den. Men det blir helt feil å legge all, enn si mesteparten, av skylda for denne utbyttingen på den jevne forbrukeren.

«Når vi ikke er villige til å betale prisen for varene vi vil ha, må noen andre gjøre det.»

Det er selskapene som handler inn disse varene til sine forretninger som først og fremst kan skape endring til det bedre. I går kunne Initiativ for Etisk Handel (IEH) fortelle Dagsavisens lesere at innkjøperne pruter og presser priser. Leverandører i Kina, India og Vietnam forteller at det er lav pris, korte frister og hyppige ordreendringer – ikke arbeidsforhold – som er det viktigste for innkjøperne når de forhandler.

Undersøkelsen IEH har gjort blant nesten 1500 leverandører, er viktig. Men kanskje viktigere er måten funnene skal brukes på. Ved å kurse norske innkjøpere i hvilke konsekvenser den enøydte prispressingen har, kan virksomhetene som handler med lavkostland bevisstgjøres slik at de blir et middel i kampen mot utbytting av fattige arbeidere – i stedet for, som nå, å være en indirekte bidragsyter til at folk tvinges til å leve under ujevne forhold.

Dum, dummere, dummet

Frp-eren Ulf Leirstein omfavnet en høyre-ekstrem Facebook-side med et bilde av vikinger, det norske flagget og påskriften «Samle troppene, karer! Det er ikke over før landet vi elsker er i våre hender igjen», men forsvarte seg med at han bare ga uttrykk for sin EU-motstand. Taktikken er sjarmerende: Når du blir tatt i å være ond, spill ekstremt dum.

FAGREDAKTØRER/REPORTASJESJEFER:

Samfunn/politikk: IRENE HALVORSEN

Kultur: MODE STEINKJER Utenriks: ISELIN STALHEIM MØLLER

Debatt: STIAN BROMARK Desk: TRINE ANDREASSEN

Sport: REIDAR SOLLIE Fremtiden: KATRINE STRØM

Moss Dagblad: ELISABETH SKOVLY

Historien om en

«Jeg vil ikke dø i Drammens Tidende», sa en eldre herre til meg da vi for ett år siden lanserte Dagsavisen Fremtiden på samme måte som vi i dag gjør med Moss Dagblad.

EIRIK HOFF
LYSHOLMSjefredaktør og
adm. direktørKOMMENTAR
Twitter: @eiriklysholm

I dag står jeg i Moss og deler ut vår helt ferske utgave. Det blir garantert en av årets hyggeligste dager.

Mandag går turen til Stavanger for å møte de ansatte i vår nye søsteravis, Rogalands Avis. Det blir nesten like kjekt. Det har i det hele tatt vært en meget spesiell uke i Dagsavisens 130-årige historie. Denne uka har vi feiret at utgaven for Drammen, Dagsavisen Fremtiden, er ett år. Vi har også overtatt driften av tradisjonsrike Rogalands Avis i Stavanger, etter at vår eier på torsdag kjøpte Stavanger Aftenblads lillebror. Og i dag relanserer vi altså Moss Dagblad som en utgave av Dagsavisen, fem år etter at originalen ble lagt ned.

Det skjer noe med et lokalmiljø når avismangfoldet forsvinner. I Norge har vi sett det i langt større grad enn i mange andre land. I Sverige finnes det lokalaviskonkurransen i nesten 20 byer og tettsteder. I Norge var mangfoldet i ferd med å bli skrevet inn i historiebøkene.

Fra i dag har imidlertid vi i Dagsavisen egne utgaver i Oslo, Drammen og Moss. 1. januar er vi på gata sammen med Rogalands Avis i Stavanger. Og innen 1. mai neste år håper vi å lansere en utgave i Trondheim også.

Det utløser glede når arbeidsplasser trygges og lokal avishistorie tas vare på, slik vi bidrar til å gjøre i Stavanger. I oljebyen virker det å være et brennende og tverrpolitisk engasjement for at Rogalands Avis skal overleve.

Det utløser også et savn når gamle aviser forsvinner. «Byen er aldri blitt helt den samme uten gamle Fremtiden», fortalte en næringslivstopp i Drammen meg før vi lanserte vår utgave for ganske nøyaktig ett år siden. Han var ikke blant dem som savnet Drammens Tidendes gamle konkurrent på grunn av tradisjoner og historie, men fordi den ga en alternativ stemme og bidro til et levende lokalmiljø.

For noen handler savnet kanskje om leserbrev som ikke kommer på trykk, eller negative saker som ikke blir belyst. For andre er det nærmest et spørsmål om liv eller død. Den eldre herren på Bragernes torg fra ett år tilbake, var en av tre som kom bort for å etterlyse dødsannonser i nye Fremtiden. Bare dager etter at vi var på gata i Drammen, hadde vi hatt på trykk dødsannonse, minneord og takk til dem som kom i begravelsen til et over 90 år gammelt medlem av arbeiderbevegelsen. Hun hadde selv bedt familien om å sørge for at alt som skulle sies, ble sagt i Fremtiden.

Aviser er et nav i lokalsamfunnene. Vi har vår oppgave, enten det er å fremme næringslivets interesser, slik de rikeste avisene som regel har hatt i formålsparagrafene sine, eller vi skal kjempe for dem som har det verst, slik boktrykker Christian Holtermann Knudsen ville. For 130 år siden stiftet han vår avis fordi han ikke fikk leserbrevene sine på trykk hos konkurrentene. Han ville utjevne sosiale forskjeller mellom øst og vest i Oslo, og stå opp for dem som var så fattige at de ikke var i stand til å gjøre noe med det selv. Meningene var kanskje av typen som datidas overklasse og annonser ville spares for. I alle fall ble Knudsens meninger refusert i Aftenposten, og han startet sin egen avis, Vort Arbeide, som i dag bærer navnet Dagsavisen.

Fortsatt bærer vi med oss de samme verdiene, men først og fremst er vi et alternativ til journalistisk monopol. I Moss skal vi ta tak i den historien som kunne forsvunnet i grava med Moss Dagblad i 2009. Det lokale engasjementet var imidlertid så sterkt at det ble laget egen utstilling for den nedlagte avisen i Moss by- og industrimuseum. Den besøkte jeg og vår utviklingsredaktør Lars West Johnsen tidligere i år. Tradisjonene og historien var til å ta og føle på, og ute blant folk ble vi fortalt at savnet var ekte. Folk ville ha tilbake flere stemmer i den lokale journalistikken.

Noen vil kanskje tenke at en avis som en gang het Moss Arbeiderblad og Moss Socialdemokrat ikke har livets rett i et moderne velstandssamfunn. I Drammen ble jeg stoppet av en mann som engasjert uttalte at det tok «95 år å bli kvitt den dritten, og så prøver dere igjen». Han bar nål fra et politisk parti på motsatt side av skalaen for Arbeiderpartiet, som i mange år eide både vår avis, gamle Fremtiden, Moss Dagblad og 1ste Mai, som Rogalands Avis het til 1955.

Jeg håper han fikk med seg det Frp-profilen Ulf Erik Knudsen fra Drammen uttalte tidligere i år om Dagsavisen Fremtiden: «Dagsavisens inntreden i Drammen har åpenbart gitt mer mangfold. Det har blitt mer konkurranse med Drammens Tidende, og avisen har også hatt en positiv påvirkning på folk og på det politiske miljøet», sa Knudsen til Klassekampen. Og det til tross for at Dagsavisens ideologiske ståsted står deg fjernt, spurte avisens reporter. «Ja, noe av kommentarstoffet deres er ikke akkurat det vi Frp-ere roper hurra for. Men Dagsavisen Fremtiden har gjort mye bra for lokaldemokratiet, blant annet har de satt fingeren på ting i kommunen som ikke har vært bra».

Mangfoldet er viktigere enn fargen. Også i avisstativene. Derfor har vi ikke lyst til å skrive ut dødsannonser for tidlig for lokalt journalistisk mangfold, slik det ble gjort over Moss Dagblad for fem år siden. Når vi nå tar opp kampen på nytt, er det for å skape varig konkurranse inn i en digital tidsalder.

eirik.lysholm@dagsavisen.no

